

Με αφορμή τις εκδηλώσεις Καζαντζάκη

ΝΙΚΟΣ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ ΚΑΙ ΑΝ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

Γράφει ο ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΠΟΥΡΝΑΖΟΣ

Το πρώτο από τα κείμενα αυτά (ήδη δημοσιεύσαμε), είναι επιστολή του Γεωργίου Παπανδρέου της 9ης Ιανουαρίου 1935, προς "τα επίλεκτα μέλη της εν Τεργέστη ελληνικής παροικίας και αθλοθέτας του Οικονομείου Κληροδοτήματος!" με το οποίο, ο "τέως υπουργός της Παιδείας", εγκωμιάζει και συνιστά τη βράβευση του Νίκου Καζαντζάκη, για τη μετάφρασή του της "Θείας Κωμωδίας" του Δάντη.

Το δεύτερο (που δημοσιεύουμε σήμερα) είναι επιστολή του Αλέξανδρου Παπαναστασίου, του "πατέρα της Ελληνικής Δημοκρατίας".

Στα επόμενα φύλλα των "Χανιώτικων Νέων" θα δημοσιευθούν και δύο άλλα κείμενα σχετικά με τη μετάφραση της "Θείας Κωμωδίας": ένα εγκωμιαστικό ("δύο πολύτιμο για την νεώτερη ελληνική φιλολογία"), κι ένα επικριτικό ("γλωσσικόν τερατούργημα").

Η επιστολή του Αλέξανδρου Παπαναστασίου, που καταχωρείται πιο κάτω, προέρχεται και αυτή, από τη βιβλιοθήκη της ελληνικής κοινότητας της Τεργέστης, και έχει δημοσιευθεί στο βιβλίο του Αρ. Παραϊοάννου "La Biblioteca Della Comunità Greco - Orientale Di Trieste".

Ο Αλ. Παπαναστασίου απευθύνεται στον Αλέξ. Αφεντούλη, εισηγητή της επί του Οικονομείου Κληροδοτήματος Επιτροπής της Τεργέστης, στον οποίο συνιστά τη βράβευση του Καζαντζάκη, για τη μετάφραση της "Θείας Κωμωδίας" του Δάντη στη νεοελληνική μετάφραση η οποία, κατά τον επιστολογράφο, αποδίδει "εις την ποιητικήν μας γλώσσαν κατά θαυμαστόν τρόπον το πρωτότυπον". (Η μεταγραφή έγινε σύμφωνα με την ορθογραφία και τη στίξη της επιστολής).

Αθήναι 22-12-1934

Αξιότιμε κ. Αφεντούλη

Απευθύνομαι προς υμάς ως μέλος της Επιτροπής του Οικονομικού 1 Κληροδοτήματος προορισμένου δια την βράβευση του καλλιτέρου έργου του τιμάντος τα Ελληνικά γράμματα. Δεν

γνωρίζω κατά ποιόν τρόπον απενεμήθη κατά τα παρελθόντα έτη το βραβείον τούτο. Η απονομή του βραβείου δια το 1934 διευκολύνεται δια της εκδόσεως μεταφράσεως της Θείας Κωμωδίας του Δάντη.

Όπως γνωρίζετε το μέγα τούτο ποιητικόν έργον αποτελεί ένα των ελαχίστων αριστουργημάτων της παγκοσμίου λογοτεχνίας όλων των αιώνων. Έως τώρα ο ελληνικός λαός δεν είχε γνώσιν του

Φωτοτυπία της επιστολής του Α. Παπαναστασίου

θαυμαστού τούτου έργου διότι αι υπάρχουσαι μέχρι τούδε μεταφράσεις όχι μόνον ήσαν ελλειπείς αλλά και δεν απέδιδον ούτε τα νοήματα ούτε την ποιητικήν δύναμιν του πρωτοτύπου.

Ο κ. Καζαντζάκης, ο οποίος κατέχει εξαιρετικήν θέσιν εις τα γράμματα λόγω των προηγουμένων του σημαντικών εργασιών, κατόρθωσε μετά πολυετή ενσυνείδητον και εμπνευσμένην εργασίαν να μεταφέρει εις την ελληνικήν το κυριώτατον ποιητικόν έργον του Δάντη κατορθώσας να αποδώσει εις την ποιητικήν μας γλώσσαν κατά θαυμαστόν τρόπον το πρωτότυπον.

Δια τούτο η έκδοσις της μεταφράσεως αυτής γενομένη και από τυπογραφικής απόψεως κατά τρόπον τέλειον αποτελεί αναμφισβήτητως ένα εξαιρετον γεγονός της πραγματικής ζωής της νεωτέρας Ελλάδος και αισθάνομαι ως Έλλην την υποχρέωσιν να απευθυνθώ προς υμάς και να σας εκφράσω την γνώμιν ότι θέλετε προσφέρει υπηρεσίαν εις τα ελληνικά γράμματα απονέμοντας το Οικονόμιον βραβείον δια το έτος 1934 εις τον κ. Καζαντζάκη δια το μνησθέν έργον του.

Παρακαλώ να δεχθήτε την εκδήλωσιν της εξαιρετόν προς υμάς υπολήψεως διατελώ.

Μετά τιμής
Α. Παπαναστασίου.

Σκίτσο του Ν. Καζαντζάκη

Κριτική βιβλίου

"ΣΤΕΦΑΝΙΑΙΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ"

(Ν. Χριστάκου)

Στο βιβλίο του συνεργάτη μας κ. Νίκου Χριστάκου αναφέρεται η παρακάτω επιστολή του καθηγητή του Πανεπιστημίου Κρήτης κ. Χαραλαμπίδη προς τον συγγραφέα:

Αγαπητέ μου κ. Χριστάκο, Έλαβα τη "Στεφανίαια αριστερά" καθώς και τα αποκόμματα από την εφημερίδα "Χανιώτικα Νέα" (5 και 18 Φεβρουαρίου) και σας ευχαριστώ για τα καλά σας λόγια και την αναφορά στο όνομά μου. Τα σφαιρικά λαογραφικά στοιχεία που παρεμβάλλεται στο διήγημα "Ο Σάντολος" αποκτούν ιδιαίτερη σημασία επειδή ακριβώς ανήκουν πια στο παρελθόν.

Ο κ. Πιερίης απουσιάζει στην Αυστραλία. Θα μείνει εκεί 6 μήνες ακόμα και θα φροντίσω να τον στείλω το βιβλίο σας.

Θα ήθελα να μείνω λίγο στο "κατοχικό δράμα" "Στεφανίαια Αριστερά", ένα έργο που το διακρίνει έντονη ποιητικότητα, σοβαρός προβληματισμός για σκληρούς αγώνες και σκοτωμούς αθών. Βγαίνει όμως καθαρά το ειρηνικό σας μήνυμα στην επιφάνεια κάθε τόσο. Έχοντας το "προνόμιο" να ζήσετε από κοντά πρόσωπα και πράγματα ξέρετε να κρατάτε τις απαραίτητες αποστάσεις και να αφήνετε με τον τρόπο σας την Ιστορία να μιλά. Η πίκρα και για την προδοσία διατυπώνεται

πολλές φορές σε έξοχους στίχους:

"Ντροπή για όλους είναι που κάποιοι άθλιοι Έλληνες ακούσαν τις σειρήνες του εχθρού".

Τη δραματικότητα του χορού της αρχαίας τραγωδίας θυμίζουν οι στίχοι που βάζετε στο στόμα του δικού σας χορού (6.50):

"Χίλιες φορές κατάρες στους ναϊήδες

αστροπελέκι, νεραυνός να πέσει να τους κάψει.

Και (σ)τους προδότες, τους κιοτήδες, καταδότες,

να τους χτυπήσει συφορά να τους ρημάξει".

Με την εύστοχη και εξίσου δραματική απάντηση του Νέστορα.

Η εναλλαγή των πεζολογικών στοιχείων με τα ποιητικά αποτελούν στο έργο σας αυτό βασικό στοιχείο ύφους.

Θερμά συγχαρητήρια για το θάρρος και την παρηγορία σας και για το λογοτεχνικό σας ταλέντο.

Με ιδιαίτερη εκτίμηση και φιλία

Χρ. Χαραλαμπίδης

ΦΙΛΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΕ - ΦΙΛΕ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΕ

Βουλιάζουν το ΙΚΑ συνειδητά.

Καταρατούν την προίθαλιση